

i hvad mån de å kronans utarrenderade jordbruksegendomar bosatta lägenhetsinnehafvare, hvilka före tillämpningen af Kongl. kungörelsen den 10 November 1882 angående förändrade grunder för förvaltningen af kronans domäner uppfört och bebo dem sjelfva tillhöriga byggnader, må kunna beredas någon tids tryggad besittning af de lägenheter, de innehafva, samt till Riksdagen afgifva de förslag, som af bemälda utredning kunna föränledas.

Med undersåtlig vörndnad:

Stockholm den 12 Maj 1886.

N:o 55.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1886.

— — — — Andra Kammaren den 12 Maj —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i fråga om egande- och dispositionsrätten till vissa under bruk och fabriker skatteköpta hemman.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 49.)

Till Konungen.

De under bruken skatteköpta hemman, å hvilka finnas åbor, kunna jemlikt Kongl. kungörelsen den 24 Maj 1878 skiljas från de bruk, till hvilkas förmån hemmanen blifvit sålda till skatte, derigenom att åbon af bruksegaren inköper skatterätten; och i sådan händelse förverkas icke den samma genom brukets nedläggande. Denna omständighet skulle, på sätt inom Riksdagen framhållits, kunna af en bruksegare begagnas på det sätt,

att han, för att få den i skattebrefvet intagna bestämmelsen, att hemmanet skall vara oskiljaktigt förenadt med bruket, undanröjd, först säljer skatterätten till åbon och sedermera af denne inköper hemmanet med full egande- och dispositionsrätt. Om åter bruksegaren med bibehållande af skatterätten inköper åborätten, kvarstår stadgandet om hemmanets oskiljaktighet från bruket orubbadt. Vål skulle borttagandet i sistnämnda fall af ofväntade, vid skatteköpet bestämda villkor med afseende å den förman, som derigenom komme bruksegaren till del, för honom kunna innebära en eggelse att genom hvarjehanda medel söka för åbon förringa värdet af hans åborätt, för att dymedelst lättare åtkomma densamma; men faran härför torde numera icke vara af den betydelse, att den ifrågasatta förändringen, så vidt den i öfrigt befinnes lämplig, af sådan anledning bör undanskjutas. Då ifrågavarande stadgande kan på ofvan angifna sätt kringgås, samt bruksegaren genom inköp af åborätten måste anses hafva inträdt i den förra åbons alla rättigheter, synes det vara lämpligt, att bruksegaren i detta fall öfver hemmanet tillerkännes lika fullständig egande- och dispositionsrätt, som skulle hafva tillkommit åbon, derest denne af bruksegaren inköpt skatterätten.

Med afseende härå får Riksdagen anhålla, det behagade Eders Kongl. Maj:t taga i öfvervägande, huruvida icke en förändring i ofvan antydda syfte bör vidtagas uti nu gällande bestämmelser rörande bruksegares egande- och dispositionsrätt till sådana under bruk skatteköpta hemman, till hvilka bruksegaren från åbon inköpt åborätten, samt derefter till Riksdagen göra den framställning, som må finnas erforderlig.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 12 Maj 1886.
